

GEBELERİN DOĞUM ŞEKLİ TERCİHLERİ ÖLÇEĞİ

Bu ölçeğin amacı gebe kadınların doğum şekillerine ilişkin tercihlerini belirlemektir. Aşağıda verilen ifadelerden her birini okuyarak size uygun olan seçeneği (X) şeklinde işaretleyiniz. Lütfen hiçbir maddeyi boş bırakmayınız. Teşekkürler...

Maddeler	Asla Katılmıyorum (1)	Katılmıyorum (2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle Katılıyorum (5)
1.Özgüvenim yüksek olduğu için doğum boyunca sakın kalabilir ve rahatlayabilirim.					
2. Doğum ağrısı korkumun üstesinden gelebilirim.					
3. Doğumda problemlerle karşılaşırsam farklı çözümler bulabilirim.					
4. Doğum sırasında kanama korkumun üstesinden gelebilirim.					
5. Doğum boyunca gelişebilecek beklenmedik olaylara karşı sakın kalabilirim.					
6. Vajinal doğumda bebek ölüm riski, sezaryen doğumdan daha fazladır.					
7. Vajinal doğumda anne ölümü riski, sezaryen doğumdan daha fazladır.					
8. Sezaryen ile doğan bebekler, vajinal doğumla doğanlardan daha sağlıklıdır.					
9. Sezaryen ile doğan bebekler, vajinal doğumla doğan bebeklerden daha zekidir.					
10. Vajinal doğumun, son derece ağrı / acı verici olduğunu düşünüyorum.					
11. Vajinal doğum, sezaryen doğumdan daha uzun sürer.					
12. Vajinal doğum, sezaryen doğumdan çok daha zordur.					
13. Vajinal doğum, idrar yollarında yaralanma riskini artırabilir.					
14. Vajinal doğum, karın içi organlarda sarkma olasılığını artırabilir.					
15. Sezaryen doğum, kan pıhtılaşması riskini artırabilir.					
16. Çevremdeki kadınların çoğu sezaryen doğum yapmayı tercih eder.					
17. Ebelerin ve doktorların bir kısmının sezaryen doğum yapmam konusunda hem fikir olduğuna inanıyorum.					
18. Ebeler ve doktorlar dışındaki sağlık profesyonellerinin sezaryen doğum yapmam konusunda hem fikir olduğuna inanıyorum.					

ÖLÇEĞİN YORUMLANMASI

Ölçek, Zamani-Alavijeh ve ark. (2017) tarafından Sağlık İnanç Modeli ve Planlı Davranış Modeli'ne dayalı olarak gebe kadınların doğum tercihlerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması Kaya-Yılmaz ve Evcili (2024) tarafından yapılmıştır. Ölçek; sistemik ve psikiyatrik hastalığı olmayan, doğal yolla gebe kalmış kadınlar için uygundur. Ölçek, toplamda 18 madde ve üç alt boyuttan (öz yeterlik, normatif inançlar, tercihler) oluşmaktadır. Ölçek formu 5'li likert tipindedir. Ölçekteki her bir madde, Asla Katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4) ve Kesinlikle Katılıyorum (5) seçenekleri üzerinden puanlanmaktadır. Ölçekteki 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 16., 17. ve 18. maddeler ters puanlanmaktadır. Her bir maddeye verilen puanlar toplanarak ölçeğe ait toplam puan elde edilmektedir. Ayrıca alt boyutlara ait madde puanları toplanarak o boyutlara ait puanlar da elde edilebilir. Ölçeğin kesme noktası yoktur. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 18, en yüksek puan 90'dır. Yorumlama kolaylığı açısından, tüm sorular vajinal doğum lehine puanlanmıştır ve daha yüksek puan vajinal doğum tercihini göstermektedir.

Ölçeğin Alt Boyutları

Öz yeterlik: 5-25 puan; 5 madde (1., 2., 3., 4. ve 5. maddeler)

Normatif inançlar: 10-50 puan; 10 madde (6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. ve 15. maddeler)

Tercihler: 3-15 puan; 3 madde (16., 17. ve 18. maddeler)

Kaynakça:

Zamani-Alavijeh, Fereshteh et al. "Pregnant women's preferences for mode of delivery questionnaire: Psychometric properties." Journal of education and health promotion vol. 6 20. 19 Apr. 2017, doi:10.4103/2277-9531.204738

Kaya-Yılmaz, N. & Evcili, F. (2024). Validity and reliability of Turkish pregnant women's preferences for mode of delivery questionnaire. Revista da Associação Médica Brasileira, 70(6), e20231539.

Vajinal doğum lehine ifadeler:

1. Öz güvenim yüksek olduğu için doğum boyunca sakin kalabilirim ve rahatlayabilirim.
2. Doğum ağrısı korkumun üstesinden gelebilirim.
3. Doğumda problemlerle karşılaşırsam farklı çözümler bulabilirim.
4. Doğum sırasında kanama korkumun üstesinden gelebilirim.
5. Doğum boyunca gelişebilecek beklenmedik olaylara karşı sakin kalabilirim.
15. Sezaryen doğum, kan pıhtılaşması riskini artırabilir.

Sezaryen doğum lehine ifadeler:

6. Vajinal doğumda bebek ölüm riski, sezaryen doğumdan daha fazladır.
7. Vajinal doğumda anne ölümü riski, sezaryen doğumdan daha fazladır.
8. Sezaryen ile doğan bebekler, vajinal doğumla doğanlardan daha sağlıklıdır.
9. Sezaryen ile doğan bebekler, vajinal doğumla doğan bebeklerden daha zekidir.
10. Vajinal doğumun, son derece ağrı / acı verici olduğunu düşünüyorum.
11. Vajinal doğum, sezaryen doğumdan daha uzun sürer.
12. Vajinal doğum, sezaryen doğumdan çok daha zordur.
13. Vajinal doğum, idrar yollarında yaralanma riskini artırabilir.
14. Vajinal doğum, karın içi organlarda sarkma olasılığını artırabilir.
16. Çevremdeki kadınların çoğu sezaryen doğum yapmayı tercih eder.
17. Ebelerin ve doktorların bir kısmının sezaryen doğum yapmam konusunda hem fikir olduğuna inanıyorum.
18. Ebeler ve doktorlar dışındaki sağlık profesyonellerinin sezaryen doğum yapmam konusunda hem fikir olduğuna inanıyorum.